

Tillståndsstatistik och kommunala vetot

Sammanställning till Svensk Vindenergi, 2024-08-29

Sammanfattning 1: Tillståndsstatistik första halvåret 2024

- **Fortsatt många samråd och nya ansökningar**
 - 26 nya samråd (423 verk)
 - 12 nya ansökningar (164 verk)
- **Tio avgjorda ansökningar på land (175 verk)**
 - Samtliga ansökningar avslogs (eller återkallades före avslag). Kommunala vetot var orsaken i sex av fallen.
 - 175 verk till land motsvarar 4,2 TWh (175 x 24 GWh)
- **En avgjord ansökan i territorialhavet (167 verk)**
 - Regeringen avslog Långgrund på grund av vetot
 - Projektet (167 verk) motsvarar 12,5 TWh (bedömning från företaget)
- **Ingen beviljad ansökan**
 - Totalt 11 avgjorda ansökningar som kunnat producera 16,7 TWh, motsvarande drygt två av Sveriges sex befintliga kärnkraftsreaktorer (47 TWh år 2023/6=7,8 TWh/reaktor)

Sammanfattning 2: Kommunala beslut första halvåret 2024

- **16 kommunala beslut (218 verk) första halvåret 2024 om landbaserad vindkraft i olika faser**
 - 12 veton (143 verk) och fyra tillstyrkanden (75 verk)
 - Av de fyra projekt där kommunerna tillstyrkte stoppade Försvarsmakten tre
 - Ett projekt har gått vidare i tillståndsprövningen
 - De tolv projekt (143 verk) som stoppades av kommunerna hade kunnat producera 3,4 TWh (143 x 24 GWh)
 - (Notera: Sex av de 12 stoppade projekten är också inkluderade i föregående bild, då dessa projekt avsåg ansökningar som är slutligt avgjorda.)
- **En avgjord havsbaserad ansökan**
 - Det stoppade* projektet (167 verk) i territorialhavet hade kunnat producera 12,5 TWh (bedömning från företaget)
- **Samlad bild.** Totalt stoppade vetot 13 projekt (310 verk) som hade kunnat producera 15,9 TWh, motsvarande två befintliga kärnkraftsreaktorer (47 TWh år 2023/6=7,8 TWh/reaktor)**

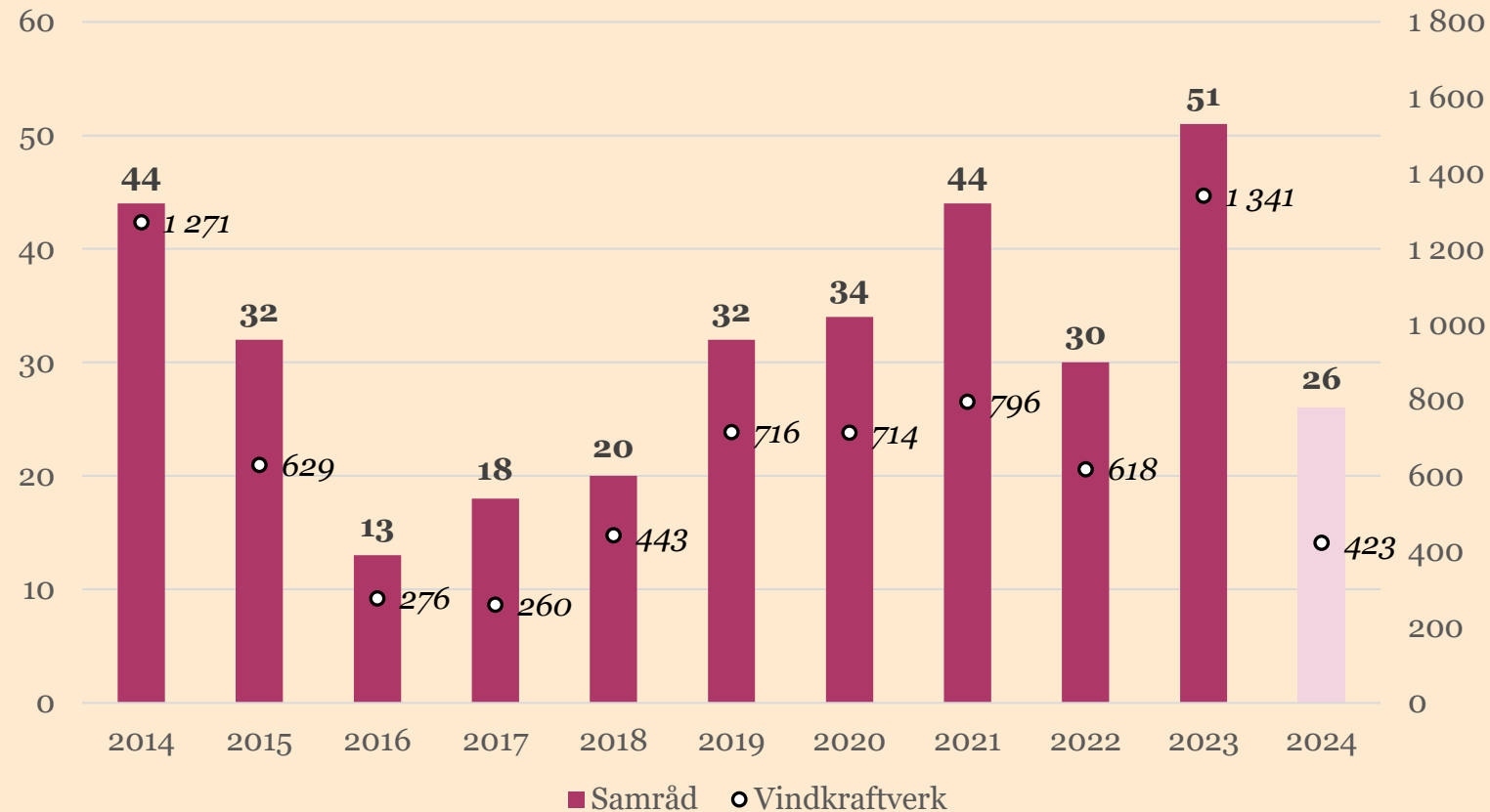
*Regeringens beslut fattades 2024-03-21, men kommunernas vetobeslut fattades hösten 2023

** Notera att en okänd andel av verken hade stoppats av andra skäl om kommunerna hade tillstyrkt

**Samråd, ansökningar
och slutligt beslut
landbaserad vindkraft**

Antal landbaserade samråd och vindkraftverk i samråden 2014 – första halvåret 2024

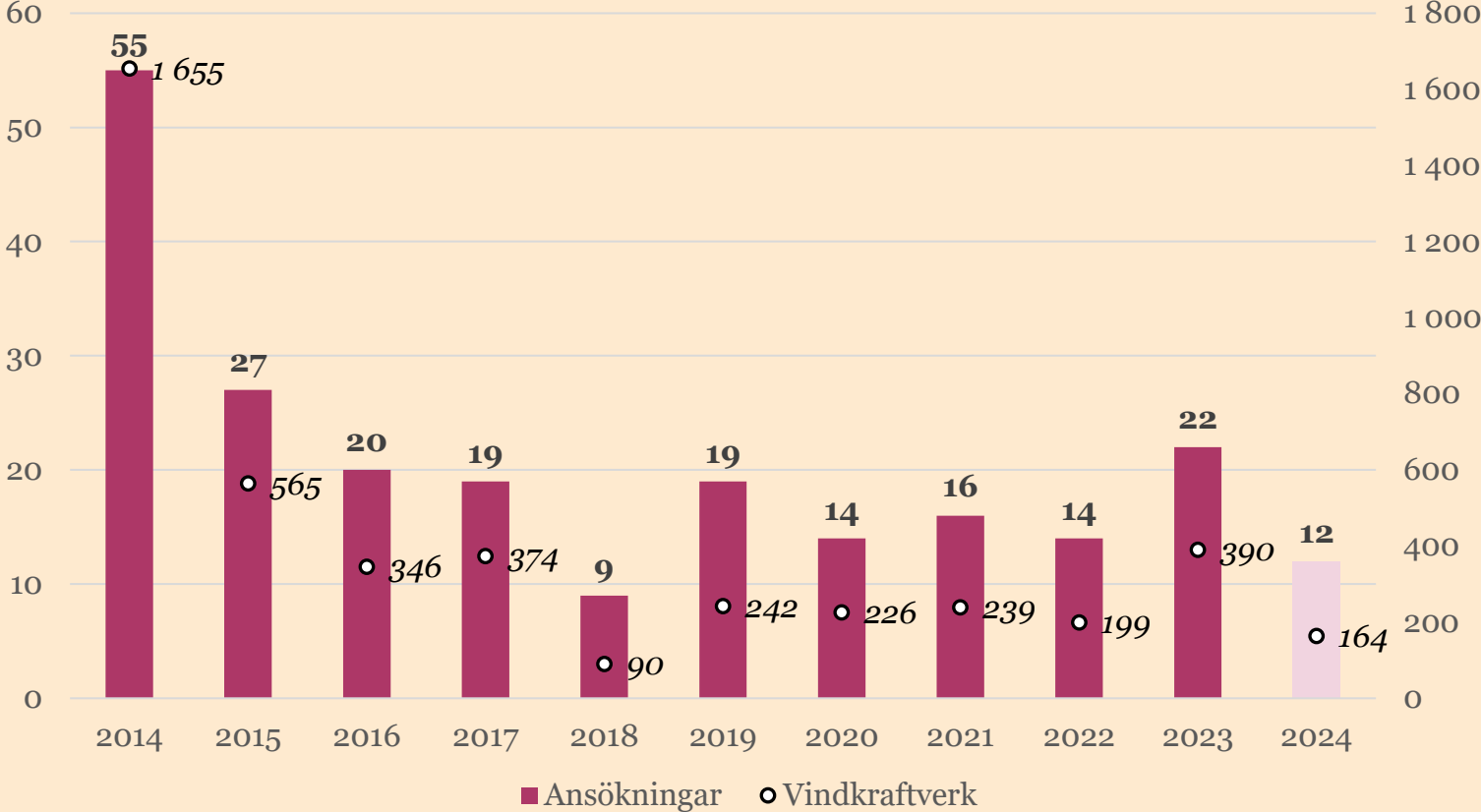

Första halvåret 2024 (26 nya samråd och 423 verk) är jämförbart med första halvåret 2023 (22 nya samråd och 780 verk).

Ett samråd drog upp statistiken första halvåret 2023: Utan Storlandets 373 verk skulle det i stället vara 407 verk, i nivå med första halvåret 2024.

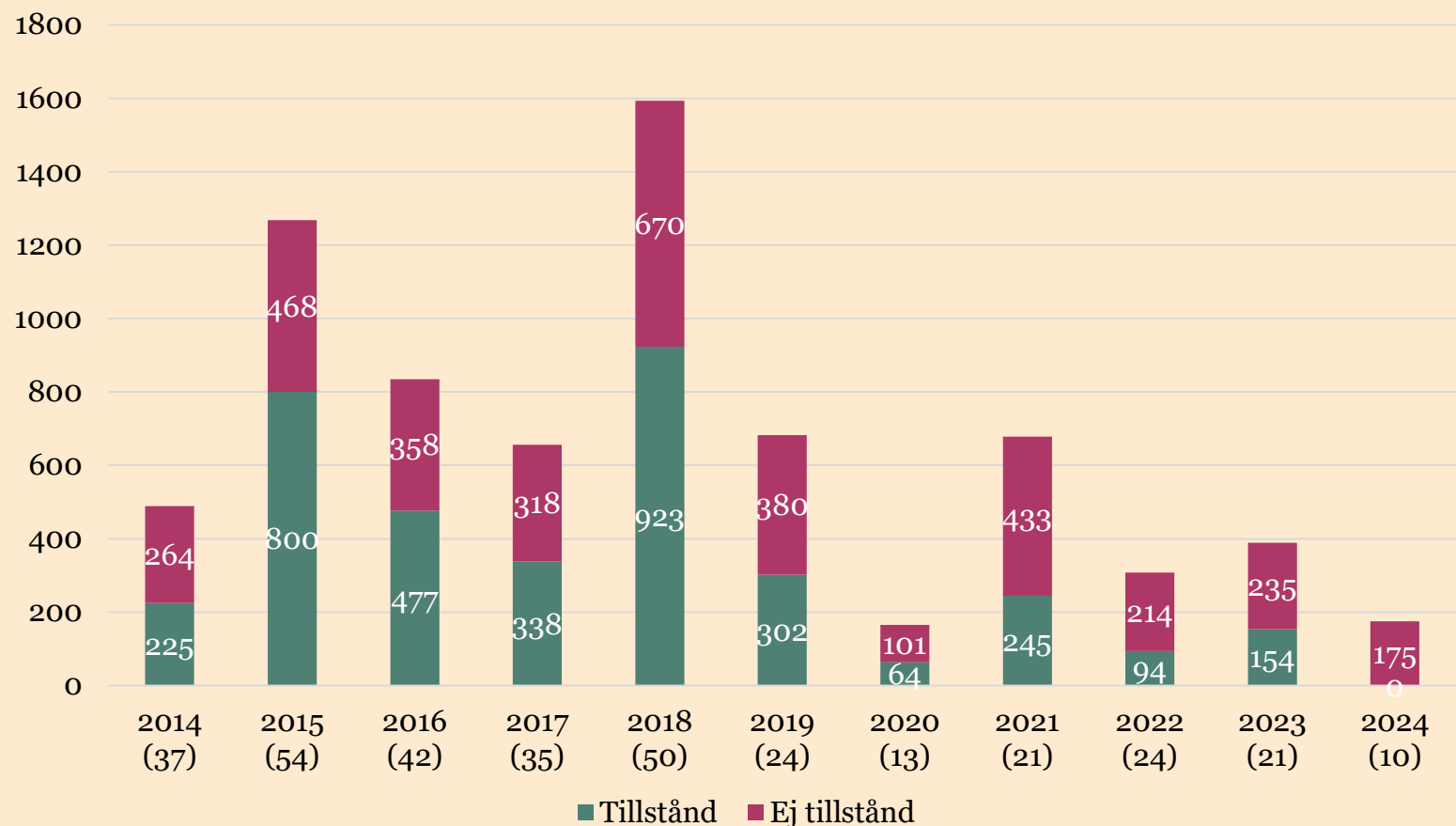
Inlämnade landbaserade ansökningar och verk 2014 – första halvåret 2024

Första halvåret 2024 (12 ansökningar med 164 verk) ligger på en något högre nivå än första halvåret 2023 (8 ansökningar med 143 verk).

Slutligt avgjorda ansökningar 2014 – första halvåret 2024

Inget tillstånd första halvåret 2024.

De tio ansökningarna om landbaserad vindkraft (175 verk) fick inte tillstånd på grund av:

- Sex ansökningar (68 verk) relaterat till vetot
- Två ansökningar (40 verk) relaterat till Försvarsmakten
- Två ansökningar (67 verk) relaterat till örnar (inför folkomröstning)

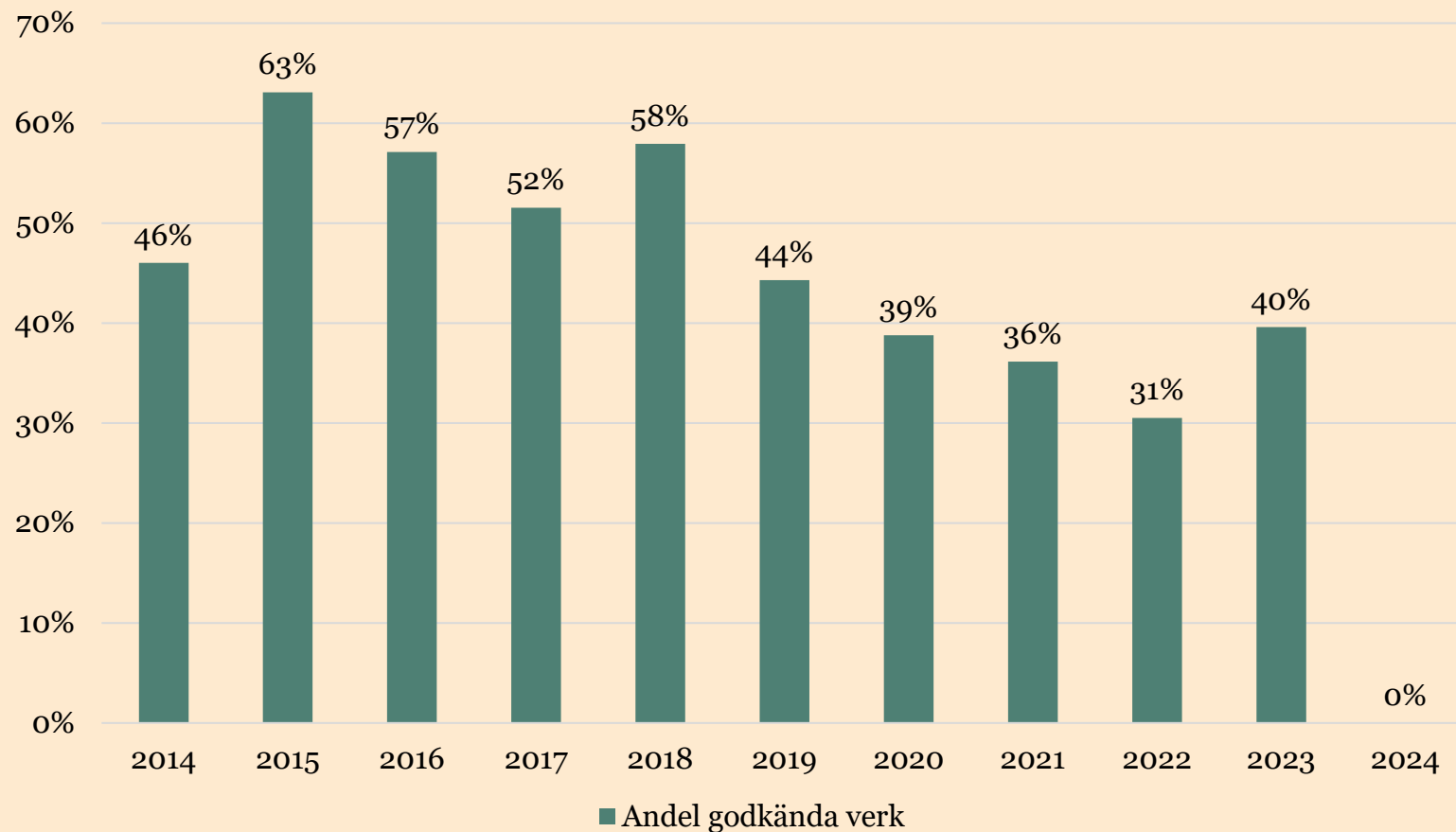
En ansökan avslogs och nio återkallades före beslut om avslag.

30 juni 2024 fanns det 43 ansökningar (781 verk) i tillståndsprövning som ännu inte avgjorts.

Notera att det totala antalet slutligt avgjorda verk 2014 och 2015 är väsentligt högre än i figuren ovan. Här inkluderas endast de ansökningar som avgjordes i första instans efter 1 januari 2014.

Andel verk som godkänts i ansökningar som avgjorts 2014 – första halvåret 2024

2014-2023 beviljades 51 procent av de avgjorda verken.

2023 (40 procent) såg det ut som att den negativa trenden var bruten.

Första halvåret 2024 beviljades noll procent av de avgjorda verken.

Kommunala vetot landbaserad vindkraft

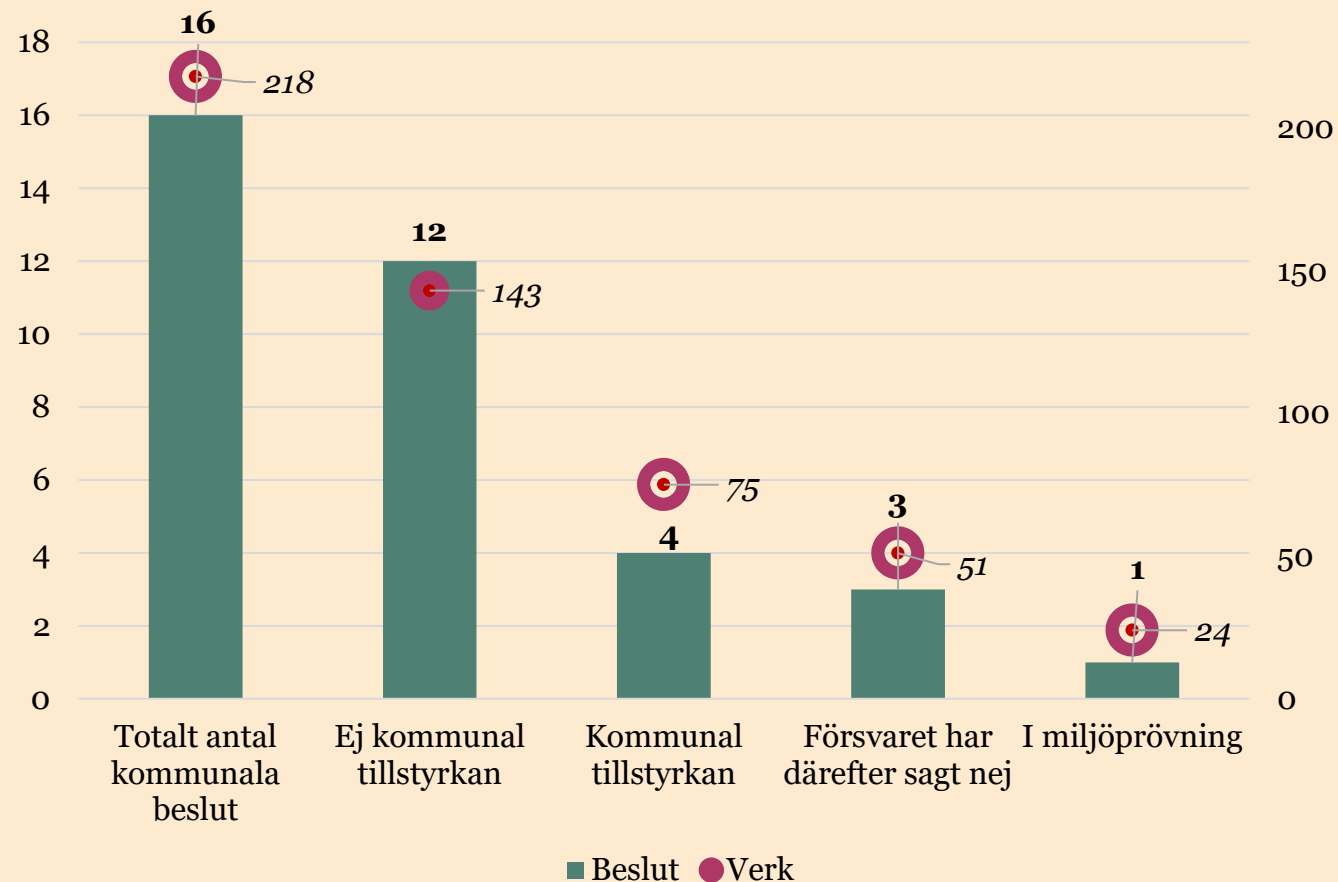

Kommunala vetot 2020–första halvåret 2024

- **66 procent av projekten stoppades 2020-2023.** Under perioden stoppades 67 av 101 aktuella projekt av det kommunala vetot, varav:
 - 13 före samråd
 - 21 efter inlett samråd
 - 33 efter inlämnad ansökan
- **75 procent av projekten stoppades första halvåret 2024.** Under perioden stoppades 12 av 16 aktuella projekt av det kommunala vetot, varav:
 - 1 före samråd
 - 3 efter inlett samråd
 - 8 efter inlämnad ansökan

Första halvåret 2024 – 16 kommunala beslut varav 12 veton

- **16 kommunala beslut (218 verk)**
 - 12 beslut nej (143 verk)
 - 4 beslut ja (75 verk) – varav Försvarmakten hittills motsatt sig 3 av dessa projekt (Galmsjömyran, Våssberg och Högaliden 2) (totalt 51 verk) (men inte Storåsen, 24 verk)

Skäl att kommuner stoppat projekt – några exempel

- Smedjebackens kommunstyrelse 2024-06-11: *"Smedjebackens kommun är positiva till att bidra till vindkraftsutbyggnad. Kommunen vill dock inte tillstyrka något ytterligare projekt innan det finns en modell för ersättning till lokalsamhället."*
- Norrtälje anger 2024-03-01 som ett av flera skäl att säga nej: *"Kommunens politiska ledning står bakom regeringens huvudsakliga inriktning gällande omställning till fossilfri energi, och är övertygade om kärnkraftens nödvändiga roll i Sveriges energisystem för att skapa stabilitet i elnätet med planerbar kraft."*
- Se också [rapport](#) (sid 31) från Chalmers/Westander Klimat och Energi med citat från kommunpolitiker som säger nej till vindkraft med hänvisning till kärnkraft.

Metodbeskrivningar

- När det gäller **tillståndsstatistiken** finns metodbeskrivning i rapport från Westander Klimat och Energi till Svensk Vindenergi, "[Statistik om landbaserad vindkraft 2014 till 2023](#)" (sid 6-7).
- När det gäller **vetostatistiken** finns metodbeskrivning i rapport från Westander Klimat och Energi till Svensk Vindenergi, "[Kommunala vetot landbaserad vindkraft 2020–2023](#)" (sid 5). Notera att det i helårsrapporten kan tillkomma projekt som stoppats av kommunerna i tidigt skede, och som vi inte fått med i denna sammanställning.

WESTANDER

WANJA KAUFMANN OCH HENRIK WESTANDER, 2024-08-29